

Minint 80-tąsias Lietuvos ginkluoto pasipriešinimo kovų metines ir siekiant atminti generolo Povilo Plechavičiaus įkurtą Vietinę rinktinę, sukurtas filmas „1944-ieji. Generolo misija“. Žurnalistės Rūtos Sinkevičienės dokumentinio filmo premjera laukia ir LRT TELEVIZIJOS bei portalo LRT.lt žiūrovų - jis eteryje pasirodys rugpjūčio 29 dieną.

„Kaip filmo autorės, manęs laukė atsakinga užduotis – kuo aiškiau papasakoti 1944-ųjų įvykius, atspindėti istorinį kontekstą ir padėti žiūrovams suprasti, kokį vaidmenį čia turėjo generolas Povilas Plechavičius ir Vietinė rinktinė. Tų metų įvykiai Lietuvoje iki šiol kelia visuomenės nesutarimus, tačiau dėl vieno nesiginčijama – lietuviams gresianti antroji sovietų okupacija su bolševikinio teroro banga buvo daug baisesnė nei nacistinės Vokietijos okupacija.

Noras atkurti nepriklausomą Lietuvą vertė rinktis mažesnę blogybę ir tam reikėjo suburti savą, Lietuvos kariuomenę. Apie tai ir pasakojama filme – įvykius, kurie, deja, yra likę istorijos paraštėse“, – teigia filmo autorė ir režisierė R. Sinkevičienė.

Beveik valandos trukmės filmas prasideda archyvine medžiaga iš 1939-ųjų Vilniaus atgavimo šventės iškilmų, kuriose kalba prezidentas Antanas Smetona. Vėliau galima keliauti laiku ir prisiminti sovietų okupaciją, lietuvių kankinimus ir žudynes, trėnimus į Sibirą ir kitus skaudžius įvykius.

Dokumentikoje mintimis ir prisiminimais apie generolą P. Plechavičių ir Vietinę rinktinę dalinasi istorikai, P. Plechavičiaus dukterėčia Alina Plechavičiūtė-Veigel, generolo vardo fondo vadovė Genoveita Gricienė, anksčiau filmuotuose kadruose užfiksuoti Vietinės rinktinės veteranai, prezidentas Valdas Adamkus. Pastarasis puikiai prisimena ir savo norą stoti į Vietinę rinktinę bei susitikimą su P. Plechavičiumi Čikagoje, kur generolas gyveno iki mirties.

„Man teko su juo praleisti keletą valandų, buvo be galo įdomu išgirsti jo vertinimą – Nepriklausomybės laikotarpio kovų, paskui įvykių Lietuvoje, žinoma, jo tiesioginį gyvenimą, tvarkymąsi. Ir galiu tik tiek pasakyti, kad generolas Plechavičius mano akyse išliko nuoširdus, principingas Lietuvos patriotas, kuriam Lietuva, Lietuvos egzistencijos klausimas žiūrint į ateitį, buvo pagrindinis jo gyvenimo tikslas“, – filme pasakoja prezidentas V. Adamkus.

Dokumentinėje juostoje daug dėmesio skiriama ne tik to laiko įvykiams, lietuvių

išgyvenimams, norui kovoti už nepriklausomybę ir patriotiškumui, bet taip pat ir paties generolo P. Plechavičiaus asmenybei.

„Generolą Povilą Plechavičių mes privalom žinot, atmint ir gerbt. Jis apgynė Lietuvos garbę, nesutikęs su nacistinės Vokietijos reikalavimu – formuoti SS dalinį, į kurį mobilizuotų Lietuvius karius. SS dalinius turėjo visos okupuotos šalys. Tai yra begaliniai didelis generolo nuopelnas ir Lietuva privalo tai žinot“, – teigia generolo Povilo Plechavičiaus fondo vadovė G. Gricienė.

Kodėl sovietų valdžia nenustojo šmeižti generolo P. Plechavičiaus net ir jam mirus ir kokie buvo jo suburtos Vietinės rinktinės savanorių likimai – apie tai jau rugpjūčio 29 d. Dokumentinio filmo „1944-ieji. Generolo misija“ premjera per LRT TELEVIZIJĄ ir portale LRT.lt – nuo 19.30 val.

